

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

58.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 24-го Июля — 1836 — Wilno. Piątek. 24-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 14-го Июля.

Состоящему въ ведомствѣ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, Тайному Совѣтнику Графу Льву *Потоцкому*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Чрезвычайнымъ Посланникомъ и Полномочнымъ Министромъ при Дворѣ Его Величества Короля Шведскаго.

— Библиотекаръ Комитета Цензуры Иностранной, въ званіи Каммеръ-Юнкера, Надворный Совѣтникъ Князь Владиміръ *Одоевскій*, и Почетный Смотритель Николаевскаго Уезднаго Училища, Коллежскій Ассессоръ Иванъ *Батяновъ*, Всемилостивѣйше пожалованы: первый въ званіе Каммергера, а послѣдній въ званіе Каммеръ-Юнкера Высочайшаго Двора.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ, признавать Григорія *Гардера*, Датскимъ Вице-Консуломъ въ Перновѣ.

— Генуэзскій купецъ, Францъ *Тальяферро*, назначенъ Россійскимъ Консуломъ въ Мальтѣ.

— Судья Ярославскаго Совѣтнаго Суда, Подполковникъ Андрей *Глѣбовъ*, Всемилостивѣйше уволенъ, по прошенію его, отъ службы, и Высочайше повелѣно быть Судьею означеннаго Суда, состоящему кандидатомъ къ сей должности, Артиллеріи Подполковнику *Карновичу*.

— Изъ числа избранныхъ Дворянствомъ Костромской губерніи кандидатовъ, Высочайше повелѣно быть Предсѣдателемъ Костромской Палаты Уголовнаго Суда тамошнему Уездному Предводителю Дворянства, отставному Капитану *Грузинцову*.

— Изъ числа избранныхъ Дворянствомъ кандидатовъ, Высочайше повелѣно быть, Предсѣдателемъ Бессарабскаго Областнаго Суда, Совѣтнику тамошняго Уголовнаго Суда, Титулярному Совѣтнику Ивану *Хотлеву*.

— Вице-Канцлеръ, отношеніемъ отъ 16-го Іюня, сообщилъ Г. Министру Юстиціи, что отправленный изъ Лондона въ С. Петербургъ курьеромъ, Фельдгерскаго Корпуса Прапорщикъ *Насулинъ*, 29 Февраля, близъ станціи Тормы (что въ Лифляндіи) былъ опрокинутъ въ заливъ озера. Въ это время проважаль Таганрогскій купецъ, Юлій Томсенъ; онъ спасъ Насулина, имѣвшаго при себѣ депеши по Министерству Иностранныхъ Дѣлъ. Безъ самоотверженія Томсена, Насулинъ погибъ бы въ озерѣ, увлеченный быстриною. По всеподданнѣйшему донесенію о семъ Г. Вице-Канцлера Государю Императору, Его Величеству благоудбно было пожаловать купцу Томсену золотую медаль, съ надписью: *за спасеніе погибавшихъ*.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему докладу Г. Исправляющаго должность Синодальнаго Оберъ-Прокурора, въ 30-й день минувшаго Мая, Высочайше утвердить соизволилъ, опредѣленіе Святейшаго Синода, отъ 23-го Мая, о возведеніи здѣшней Троицкой Сергіевой Пустыни изъ 2-го въ 1-й классъ, съ увеличеніемъ штата людей для оной, и назначеніемъ содержанія, по общему Положенію первоклассныхъ монастырей, 1764 и 1797 годовъ, т. е. по 3,952 руб. 68 коп. въ годъ. (С. II)

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 14-go Lipca.

Zostającemu w wiedzy Ministeryum Stosunków Zewnętrznych, Radzcy Tajnemu Leonowi Hrabu *Potockiemu*, Najłaskawiej rozkazano być Nadzwyczajnym Posłem i Pełnomocnym Ministrem przy Dworze Najjaśniejszego Króla Szwedzkiego.

— Bibliotekarz Komitetu Zagranicznej Cenzury, Kamer-Junkier, Radzca Dworu Xiążę Włodzimierz *Odojewski*, i Honorowy Dozorca Nikołajewskiej Powiatowej Szkoły, Kollegialny Assesor Jan *Batjanow*, Najłaskawiej mianowani: pierwszy Szambelanem, a ostatni Kamer-Junkrem Najwyższego Dworu.

— Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, Najwyżey rozkazać raczył, uznawać Grzegorza *Gardera*, Duńskim Wice-Konsulem w Pernowie.

— Genueński Kupiec, Franciszek *Tagliaferro*, mianowany Rosyjskim Konsulem w Malcie.

— Sędzia Jarosławskiego Sumniennego Sądu, Podpółkownik Andrzej *Hlebow*, Najłaskawiej uwolniony, na własną prośbę, ze służby, i Najwyżey rozkazano być Sędzią pomienionego Sądu, będącemu w liczbie Kandydatów do tego obowiązku, Podpółkownikowi Artilleryi *Karnowiczowi*.

— Z liczby wybranych przez Dworzeństwo Gubernii Kostromskiej Kandydatów, Najwyżey rozkazano być Prezydentem Kostromskiej Izby Kryminalnego Sądu tamiecznemu Powiatowemu Marszałkowi Dworzeństwa, odstawnemu Kapitanowi *Gruzincowu*.

— Z liczby wybranych przez Dworzeństwo Kandydatów, Najwyżey rozkazano być, Prezydentem Bessarabskiego Okręgowego Sądu, Radzcy tamiecznego Kryminalnego Sądu, Radzcy Honorowemu Janowi *Chotiajewu*.

— Wice-Kancierz, przez odniesienie się pod dniem 16-go Czerwca, zakomunikował P. Ministrowi Sprawiedliwości, iż wysłany z Londynu do St. Petersburga gońcem, Chorąży Korpusu polnych Strzelców *Nasulin* 29-go Lutego, blisko stacyi Tormy (w Inflantach) był wrzucony do odnogi jeziora. W tym czasie przejeżdżał Taganrogi Kupiec, Julius Tomsen; wyratował on Nasulina, który miał przy sobie depesze do Ministeryum Stosunków Zewnętrznych. Bez poświęcenia się Tomsena, Nasulin pędem wody uniesiony, zginąłby w jeziorze. Po nayuniżeńszém o tém doniesieniu P. Wice-Kancierza Cesarzowi Jego Mości, podobało się Najjaśniejszemu Panu udarować Kupca Tomsena złotym medalem, z napisem: *za ratunek ginących*.

— Cesarz Jego Mość, po nayuniżeńszém przełożeniu P. spełniajacego obowiązek Synodalnego Ober-Prokuratora, w dniu 30-m zeszłego Maja, Najwyżey zatwierdzić raczył postanowienie Najświętszego Synodu, pod dniem 23-go Maja, o wyniesieniu tutejszey Troickiey Siergiejewskiej Pustyni z 2-ey do 1-ey klasy, z powiększeniem dla niej etatu ludzi, i przeznaczeniem płacy, podług ogólney ustawy pierwszej klasy Monastérów, 1764 i 1797 roku, t. i. po 3952 rub. 68 k. rocznie. (P. P.)

— Правительствующій Сенатъ въ Общемъ Собраніи 4, 5 и Межеваго Департаментовъ слушали: 1) Предложеніе Господина Министра Юстиціи, Тайнаго Совѣтника и Кавалера Димитрія Васильевича Дашкова, слѣдующаго содержанія: по опредѣленію Общаго собранія 4, 5 и Межеваго Департаментовъ Правительствующаго Сената, объ измѣненіи нынѣшняго устройства Высочайше учрежденной по должамъ и дѣламъ Графини Ржевуской Коммиссіи, онъ Господинъ Министръ Юстиціи вносилъ записку въ Комитетъ Гг. Министровъ. Его Императорское Величество, по положенію Комитета, въ 24 день минувшаго Марта Высочайше повелѣть соизволилъ: означенное опредѣленіе Правительствующаго Сената утвердить. О такомъ Высочайшемъ повелѣніи онъ Г. Министръ Юстиціи предложилъ Правительствующему Сенату къ исполненію, и 2-е) Справку, по которой оказалось, что Правительствующій Сенатъ въ Общемъ Собраніи 4, 5 и Межеваго Департаментовъ, по разсмотрѣніи дѣла, поступившаго изъ 1-го Отдѣленія 3-го Департамента по представленію бывшаго Кіевскаго Военнаго, Подольскаго и Волинскаго Генераль-Губернатора Графа Левашева, объ измѣненіи нынѣшняго устройства Высочайше учрежденной по должамъ и дѣламъ Графини Ржевуской Коммиссіи, нашелъ мнѣіе Господина Министра Юстиціи во всѣхъ частяхъ совершенно правильнымъ и согласно съ онымъ опредѣлилъ, слѣдующее: Предположенія Графа Левашева, изложенныя въ 1-й, 8-й и 9-й статьяхъ его представленія: во 1-хъ объ отъѣзѣ двухъ Членовъ со стороны Графа Вацлава Ржевускаго; во 2-хъ о правилахъ назначенія на будущее время жалованья Членамъ Коммиссіи, Предсѣдателю, прокуратору Графини Ржевуской, повѣренному ей, Администратору и всѣмъ лицамъ, Канцелярію Коммиссіи составляющимъ и употребляемымъ въ разныя должности по имѣнію; въ 3-хъ о назначеніи жалованья Членамъ Коммиссіи на одинъ только годъ съ тѣмъ, что если въ теченіи онаго, дѣла Коммиссіи не приведены будутъ къ окончанію и не оказано будетъ надлежащаго успѣха, то Члены Коммиссіи не иначе могутъ имѣть право на полученіе онаго, какъ по представленіи доказательствъ о препятствіяхъ, ни сколько отъ нихъ независимыхъ, утвердить. Обращаясь затѣмъ къ прочимъ Графа Левашева представленіямъ, по второй статьѣ объ отъѣзѣ порядка избранія Членовъ каждою стороною и предоставленіи сего избранія обѣмъ сторонамъ, Сенатъ усматриваетъ, что Высочайшаго указа 18 Іюля 1821 года 1-ю статьею вѣрно: состоятъ Коммиссіи, кромѣ Предсѣдателя, изъ четырехъ Членовъ, съ тѣмъ, чтобы двое изъ сихъ Членовъ были избраны кредиторами, а двое самою Графинею Ржевускою, или ея уполномоченнымъ. Соображая предположеніе Графа Левашева съ изложеннымъ Высочайшимъ повелѣніемъ, Сенатъ не находить съ своей стороны возможнымъ на отъѣзъ изъясненнаго порядка избранія Членовъ каждою стороною съ тѣмъ, чтобы вмѣсто онаго предоставить сие избраніе общему согласію обѣихъ сторонъ, ибо сие было бы противно изложенному Высочайшему указу. По третьей статьѣ относительно предоставленія избирать обѣмъ сторонамъ Предсѣдателя въ ту Коммиссію, Сенатъ находить, что Высочайшимъ указомъ 3 Мая 1826 года вѣрно: заступать въ случаѣ отсутствія назначеннаго въ сие званіе Волинскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, старшему Члену Коммиссіи, что званіе Предсѣдателя, какъ первенствующаго лица въ каждомъ присутствіи, требовало бы постоянного назначенія на сие мѣсто, по тому болѣе уваженію, что онъ, кромѣ перевѣса мнѣія въ случаѣ разогласія, есть полный хозяинъ самой Канцеляріи, наблюдающій за порядкомъ, очередь въ слушаніи дѣлъ и успѣшнымъ ходомъ оныхъ. При томъ Сенатъ, имѣя въ виду, что при новомъ устройствѣ Радзивилловской Коммиссіи, которая учреждена также подобно Коммиссіи Графини Ржевуской, назначенъ въ первую особенный Предсѣдатель по Высочайшему повелѣнію, полагаетъ: и въ Коммиссію, учрежденную по дѣламъ Графини Ржевуской, назначить Предсѣдателя прямо отъ Правительства, о коемъ и представить войти съ особеннымъ представленіемъ Подольскому и Волинскому Генераль-Губернатору. Четвертая статья представленія Графа Левашева заключаетъ въ себѣ три предмета: во 1-хъ, чтобы отъѣздить предписаніе Сената 20 Октября 1824 года, коимъ постановленія Коммиссіи, учиненныя не въ полномъ комплектѣ, признаны ничтожными; во 2-хъ, возстановить согласно съ конституціею 1726 года и общими законами правило, постановленное Коммиссіею 28 Марта 1822 года, чтобы въ каждомъ засѣданіи присутствовать не менѣе трехъ Членовъ, включая въ то число и Предсѣдателя. Въ 3-хъ, производить сѣзды на грунтъ (мѣсто) по распоряженію Коммиссіи,

— Рządzący Senat na Połączonym Zebraniu Departamentów 4-go, 5-go i Granicznego słuchali: 1) Przełożenia Pana Ministra Sprawiedliwości, Radcy Tajnego i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, następującej treści: Na skutek postanowienia Połączonego Zebrania 4-go, 5-go i Granicznego Departamentów Rządzącego Senatu, o zmianie teraźniejszego składu Komisji za Najwyższem zezwoleniem ustanowionej co do długów i spraw Hrabini Rzewuskiej, P. Minister Sprawiedliwości wniósł zapiskę do Komitetu PP. Ministrów. Jego Cesarska Mość, podług uchwały Komitetu, 24-go zeszłego Marca, Najwyżey rozkazać raczył: potwierdzić to postanowienie Rządzącego Senatu. O tym Najwyższym rozkazie P. Minister Sprawiedliwości przekładał Rządzącemu Senatowi dla należytego wypełnienia, i 2) wywód, z którego okazało się, iż Rządzący Senat, na Połączonym Zebraniu 4-go, 5-go i Granicznego Departamentów, rozpatrzywszy sprawę wniesioną z 1-go Oddziału 3-go Departamentu, z powodu przedstawienia byłego Kijowskiego Wojennego, Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał-Gubernatora Hrabi Lewaszowa, o zmianie teraźniejszego składu z Najwyższej Woli ustanowionej Komisji co do długów i spraw Hrabini Rzewuskiej, uznał zdanie P. Ministra Sprawiedliwości we wszystkich szczegółach wcale odpowiedniem, i zgodnie z niem postanowił co następuje: zatwierdzić projekta Hrabi Lewaszowa, zawarte w punktach 1, 3 i 9-m jego przedstawienia: naprzód o uchyleniu dwóch członków ze strony Hrabiego Wacława Rzewuskiego; powtórę, o wyznaczeniu nadal pensji członkom Komisji, Prezydentowi, Prokuratorowi Hrabini Rzewuskiej, jey Plenipotentowi, Administratorowi i wszystkim osobom składającym Kancellaryę Komisji i użytym do różnych obowiązków w dobrach; potrzebie, o wyznaczeniu pensji członkom Komisji tylko na rok jeden, z warunkiem, iż jeśli w ciągu roku, sprawy Komisji nie będą ukończone i potrzebny po tęp nie będzie widoczny, członkowie Komisji nie będą mieli prawa pobierania pensji, aż chyba, gdy udowodnią zaś, że wcale od nich niezależne przeszkody. A tak, przechodząc do innych Hrabiego Lewaszowa przedstawień, co do punktu 2-go, o zmianie porządku wybierania członków przez każdą stronę, i żeby ten wybór odbywał się za spólną obu stron zgodą, Senat uznaje, iż w punkcie 1-m Najwyższego Ukazu 18-go Lipca 1821 roku Rozkazano: Komisya ma się składać, oprócz Prezydenta, ze czterech Członków, lecz w taki sposób, iżby dwaj z tych członków obrani byli przez wierzycieli, a dwaj przez samą Hrabinę Rzewuską lub jey Pełnomocnika. Porównyując projekt Hrabiego Lewaszowa z pomienionym Najwyższym Rozkazem, Senat nie widzi możnaści przyzwolenia na odmianę wskazanego porządku wybierania Członków przez każdą stronę, tak, iżby wybór ten zależał od wspólnej obu stron zgody, gdyż to przeciwiliby się pomienionemu Najwyższemu rozkazowi. Co do trzeciego punktu, aby zostawić obu stronom wybór Prezydenta tej Komisji, Senat znajduje, iż w Najwyższym Ukazie 3-go Maja 1826 roku zalecono: aby pod niebytność przeznaczonego na ten urząd Marszałka Gubernialnego Wołyńskiego, zastępował go starszy Członek Komisji — że urzędowanie Prezydenta, jako osoby przodkującej w każdym zebraniu, wymagałoby stałej na to miejsce nominacji, z tego najbardziej względu, iż Prezydent nie tylko przeważa mogącą się wydarzać równość głosów, lecz jest zarazem gospodarzem Kancellaryi, przestrzega porządku, kolei w słuchaniu spraw i niezawodność ich biegu. Przy tém Senat, mając na baczności, iż w nowym urządzeniu Komisji Radziwiłłowskiej, ustanowionej także podobnie, jak Komisya Hrabini Rzewuskiej, wyznaczony został z Najwyższego rozkazu osobny Prezydent, sądzi za potrzebne: aby i w Komisji, ustanowionej do spraw Hrabini Rzewuskiej, wyznaczyć wprost od Rządu Prezydenta, o czym niech osobno przedstawi Podolski i Wołyński Jenerał-Gubernator. Czwartym punktem przedstawienia Hrabiego Lewaszowa zawiera w sobie trzy przedmioty: naprzód, aby uchylić zalecenie Senatu 20 Października 1824 roku, którym postanowienia Komisji, zapadłe w niezupełnym komplecie, uznane zostały za żadne; powtórę, wznowić zgodnie z konstytucją 1726 roku i z ogólnemi Ustawami prawidło, uchwalone przez Komisya 28-go Marca 1822, aby na każdym posiedzeniu obecni byli trzej najmniej członkowie, licząc w to i Prezydenta; potrzebie, zjazdy na gruncie, podług rozrządzenia Komisji, odbywać używając komenderowanych przez nią członków, przez co, podług projektu Hrabiego Lewaszowa, oszczędzą się wydatki, przeznaczone w tym razie dla Kandydatów. Po rozważeniu tych przedmiotów wspólnie z ukazem 20-go Października 1824 roku i Najwyższym rozkazem 31-go Sierpnia 1825 roku, okazuje się, iż wspomnianym ukazem Powszechnego Zebrania Rządzącego Senatu, na zasadzie Najwyższego Ukazu 18-go Lipca 1821 roku, za-

посредствомъ командированныхъ отъ нея Членовъ, чѣмъ сохранялся, по предложенію Графа Левашева, издержки, назначенныя въ семь случаевъ для кандидатовъ. Собирая предметы сѣи съ указомъ 20 Октября 1824 года и Высочайшимъ повелѣніемъ 3 Августа 1825 года, оказывается, что упомянутымъ указомъ Общаго Собранія Правительствующаго Сената, на основаніи Высочайшаго указа 18 Июля 1821 года, предписано Коммиссіи по дѣламъ Графини Ржевуской, чтобы комплектъ оной состоялъ изъ опредѣленнаго числа Членовъ, тѣ же постановленія, которые послѣдовали въ разрѣшеніе поступившихъ въ Коммиссію дѣлъ и составлены не въ полномъ комплектѣ, уничтожить; а Высочайшимъ повелѣніемъ 1825 года воспрещено рышать дѣла не въ полномъ комплектѣ и назначать Членовъ для какого либо порученія, кои вѣдно возлагать на кандидатовъ. Основываясь на столь ясныхъ и опредѣлительныхъ правилахъ, Сенатъ полагаетъ: что изложенныя въ четвертой статьѣ представленія Графа Левашева предметы, должны оставлены быть въ настоящемъ ихъ положеніи. Но примѣняя относительно комплекта Членовъ Коммиссіи Графини Ржевуской Высочайшій указъ, о новомъ устройствѣ таковой же Коммиссіи Радзивилловской, состоявшейся 6-го Мая 1833 года, коимъ присутствіе оной вѣдно составлять не менѣе какъ изъ трехъ и не болѣе какъ изъ пяти Членовъ, включая въ то число и Предсѣдателя, и обращаясь къ тому, что Коммиссія по дѣламъ Графини Ржевуской, за уничтоженіемъ двухъ Членовъ, избираемыхъ прежде со стороны Графа Вацлава Ржевускаго, состоять будетъ и съ Предсѣдателемъ изъ пяти особъ, Сенатъ полагаетъ, что къ предположеніямъ о комплектѣ Членовъ Коммиссіи Графини Ржевуской, слѣдуетъ добавить на будущее время, чтобы присутствіе Коммиссіи, въ случаяхъ только болѣзни Членовъ, дозволить составлять изъ трехъ Членовъ, включая въ то число и Предсѣдателя. По пятой статьѣ представленія Графа Левашева, объ отмѣнѣ общаго повѣреннаго со стороны кредиторовъ Графини Ржевуской, Сенатъ находитъ, что таковая отмена можетъ послужить только къ обремененію ихъ; ибо они имѣютъ Общаго Представителя правъ своихъ, коего лишиться не должны; слѣдственно если допустить предположеніе Графа Левашева, чтобы дѣйствовать каждому изъ кредиторовъ посредствомъ особаго повѣреннаго, то сѣе навлечетъ имъ бесполезныя издержки и представить неудобность отъ введенія вмѣсто одного, множества съ ихъ стороны репрезентантовъ. Шестую статью предположенія Графа Левашева, объ охраненіи въ дѣлахъ Графа Вацлава Ржевускаго правъ казны, Сенатъ полагаетъ допустить, но съ тѣмъ, какъ Узднй Стряпчій по должности его не можетъ ни когда быть Членомъ Судебнаго Присутствія, то поставить ему въ обязанность, въ отношеніи дѣлъ съ казною имѣть только надзоръ въ Коммиссіи, и чтобы по дѣламъ, въ коихъ будутъ прикосновенны права Графа Вацлава Ржевускаго, приняты нынѣ казною, требовано было Коммиссіею предварительно заключеніе Губернскаго Прокуратора; въ дальнѣйшемъ ходѣ и окончаніи ихъ исполнялся бы въ точности установленный порядокъ, предписанный указомъ 1799 года Августа 19. Но на приведеніе настоящаго постановленія въ исполненіе, Общее Собраніе Сената полагало: предоставить Г. Министру Юстиціи испросить Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе.

— Командиръ Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, Генералъ-Адъютантъ Баронъ Розенъ, отнесся къ Г. Военному Министру, что находящіеся въ Грузіи дистанціи: Барчалинская, Казахская и Шамшадильская, будучи населены большою частью Татарами, народомъ грубымъ, воинственнымъ и чуждымъ гражданственности, всегда служили надежными мѣстами, для воровства, разбоевъ и грабежей. Не взирая на всѣ строгія мѣры, противу сего, въ разное время, предпринимаемыя, Татары, ведя кочевую жизнь, при первой возможности, грабятъ проезжающихъ, и не считая подобныя грабежи и разбои преступленіями, но, напротивъ, удалствомъ и молодечествомъ, скрываютъ виновныхъ отъ преслѣдованія; если же на кого изъ нихъ падаетъ подозрѣніе, и онъ преданъ будетъ въ руки правосудія, то весьма часто находятъ свое оправданіе въ кротости нашихъ законовъ, формъ и обрядовъ слѣдствій и самого гражданского судопроизводства, и при томъ Мусульманамъ, зная, что у насъ, никто не наказывается безъ суда, и никто не обвиняется безъ доказательствъ, охотно дѣлается клятвопреступникомъ за своего единовѣрца; а потому, онъ, Генералъ-Адъютантъ Баронъ Розенъ, для искорененія таковыхъ пороковъ между упомянутыми Татарами, полагаетъ предавать ихъ за извѣщенные преступленія, военному суду. По докладу о семъ Государю Императору, Его Величество Высочайше повелѣть

леcono Коммиссіи до справъ Хrabини Рzewuskiej, aby komplet jej składał się ze stałej liczby członków, a postanowienia uchwalone w Kommissyi nie w potrzebnym komplecie, aby były skassowane; Naywyższym zaś rozkazem 1825 roku zabroniono rozstrzygać sprawy w niezupełnym komplecie i wyznaczać członków do jakiegobądź poleceń, do których kazano używać Kandydatów. Opierając się na tak jasnych i dokładnych prawidłach, Senat sądzi, iż przedmioty, wyłożone w punkcie czwartym przedstawienia Hrabiego Lewaszowa, powinny zostać w teraźniejszym ich składzie. Lecz co do kompletu członków Kommissyi Hrabini Rzewuskiej, zważywszy Naywyższy Ukaz 6-go Maja 1833 roku o nowém urządzeniu takieyże Kommissyi Radziwiłłowskiej, którym zalecono, aby na jej posiedzeniach znaydowało się najmniej trzech, a najwięcej pięciu członków, licząc w to i Prezydenta, i zważając, iż Kommissya do spraw Hrabini Rzewuskiej, po uchyleniu dwóch członków, wybieranych przedtém ze strony Hrabiego Wacława Rzewuskiego, składać się będzie z Prezydentem z pięciu osób; Senat sądzi, iż co do kompletu członków Kommissyi Hrabini Rzewuskiej dodadź należy prawidło, aby na przyszłość wolno było posiedzenia Kommissyi składać ze trzech osób, licząc w to i Prezydenta, jedynie w przypadku choroby członków. Co do piątego punktu przedstawienia Hrabiego Lewaszowa, o uchyleniu ogólnego Plenipotenta ze strony kredytörów Hrabini Rzewuskiej, Senat sądzi, iż takie uchylenie może być tylko z ich szkodą; gdyż oni w nim mają ogólnego Reprezentanta praw swoich, którego nie powinni być pozbawieni; jeśliby przeto zezwolić na projekt Hrabiego Lewaszowa, aby każdy kredytor działał przez swego Plenipotenta, wynikłoby z tego niepotrzebne dla nich wydatki i niedogodność, że zamiast jednego, byłoby mnóstwo z ich strony Reprezentantów. Co do szóstego punktu projektu Hrabiego Lewasowa, względem ochrony praw skarbu w sprawach Hrabiego Wacława Rzewuskiego, Senat sądzi, iż trzeba przyjąć, lecz z zastrzeżeniem, iż gdy Powiatowy Strazecz ze swego obowiązku nie może być nigdy członkiem Izby Sądowej, przeto zalecić mu, aby miał tylko dozór w Kommissyi co do spraw ze skarbem, i aby w sprawach, z którymi będą łączyły się prawa Hrabiego Wacława Rzewuskiego, teraz przez skarb przyjęte, Kommissya żądała uprzednio zdania Gubernialnego Prokurora, i aby w dalszym ich biegu i kończeniu zachowany był ściśle porządek, przepisany ukazem 19-go Sierpnia 1799 roku. Lecz dla przywiedzenia do skutku niniejszego postanowienia, P. Ministrowi Sprawiedliwości wyjednanie Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości zezwolenia.

— Dowódzca Kankazkiego Oddzielnego Korpusu Jenerał-Adjutant Baron Rosen, pisał do Pana Ministra Wojny, że znajdujące się w Gruziyi dystancye: Barczalińska, Kazachska i Szamszadilska, zaludnione po większej części przez Tatarów, naród nieoświecony, bitny a obcy wszelkim wyobrażeniom społecznego bytu, od wieków służyły za bezpieczne siedlisko kradzieży, rabunku i rozbojów. Nie zważając na środki surowości przeciw takiemu stanowi rzeczy różnocozasowie przedsiębrane, Tatarzy, prowadzący koczujące życie, za pierwszą zdarzoną zgrzesznością napadają podróżnych, i nie poczytując podobnych rabunków i rozbojów za występki, lecz owszem mając je za czyny junactwa i waleczności, skrywają winnych od prawnego śledzenia; jeżeli zaś na kogo z nich padnie podeyrzenie i ten dostanie się w ręce sprawiedliwości: taki częstokroć znajduje niewinnienie w łagodności naszych praw, form, i w sposobie wyprowadzania śledztw i w samej procedurze cywilno-karney; nadto, Muzułman, wiedząc, że nikt u nas nie bywa karany bez sądu, a bez dowodów obwiniony, chętnie staje się krzywoprzysięcą dla ocalenia spółwyznawcy. Z tych powodów Jenerał-Adjutant Baron Rosen, dla wykorzenienia podobnych bezprawii pomiędzy wzmiankowanymi Tatarami, mniemał, że za wyliczone przestępstwa należałoby oddawać ich pod sąd wojenny. Po przedstawieniu o tém Najjaśniejszemu Panu, Jego Cesarska Mość rozkazać raczył,

соизволял: на будущее время, всѣхъ жителей Барчалинской, Казахской и Шамшадильской дистанцій въ Грузіи, облачаемыхъ въ воровствѣ, разбояхъ и грабежѣ, предавать, по усмотрѣнію Командира Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, не гражданскому, но военному суду, который бы оканчивался надъ ними какъ можно скорѣе, дабы преступники, безъ замедленія, получали должное наказаніе. (G. B.)

Рязань.

Рязанское Училище для дѣтей канцелярскихъ служителей, со времени своего открытія, въ 1825 году, имѣло третій выпускъ воспитанниковъ въ гражданскую службу, состоящей изъ 14 человекъ. Предварительно, 31-го числа Мая, произведено было публичное испытаніе ученикамъ, кончившимъ курсъ въ учебныхъ предметахъ, Уставомъ положенныхъ, въ присутствіи Гг. Предсѣдателя Попечительнаго Совета, состоящаго въ должности Рязанскаго Гражданскаго Губернатора, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника *Прокоповича-Антонскаго*, Членовъ Совета: Губернскаго Предводителя Дворянства, Полковника *Реткина*, Директора Гимназіи, Коллежскаго Совѣтника *Семенова*, Непременнаго Члена Приказа Общественнаго Призрѣнія, Надворнаго Совѣтника *Ельзанинова*, и многихъ посѣтителей. Такимъ образомъ, Рязанское Училище для дѣтей канцелярскихъ служителей, со времени своего открытія, представило уже на службу государственную 58 человекъ своихъ воспитанниковъ. (С. II.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 16-го Іюля.

Сочинитель вальсовъ *Штраусъ*, едва не сдѣлался жертвою холеры; но онъ уже выздоровѣлъ. Болѣзнь сія уменьшится въ здѣшней столицѣ, а особливо въ предмѣстіяхъ.

— Въ Лайбахѣ, столицѣ Иллиріи, появилась 25-го Іюня холера. Помянутый городъ имѣетъ 20,000 жителей. 29-го ч. чувствуемо было землетрясеніе, и съ сего времени холера прекращается.

— Загребская газета пишетъ: По письмамъ съ Боснійскихъ границъ отъ 26-го Іюня, Боснійцы скрывшіеся въ засаду, нарочно застрѣлили солдата изъ пограничнаго полка. Съ нашей стороны отъ Боснійскаго Бибахскаго Капитана, требовали, чтобы онъ наказалъ зачинщиковъ, въ чемъ не только послѣдовала отказъ, но Боснійцы собравшіеся въ значительномъ числѣ, намѣревались напасть на нашу границу. У насъ сдѣланы приготовления, для надлежащаго сопротивленія нападенію.

— Маршалъ *Мармонъ* прибылъ сюда послѣ отсутствія, продолжавшагося нѣсколько лѣтъ.

— Его В-во Король Неаполитанскій отсрочилъ свой отъѣздъ до 27-го ч. с. м.

— По донесеніямъ изъ Ливорно, туда прибылъ Принцъ *Капуанскій* съ своею супругою, слѣдуя въ Чивита-Веккію. Полагаютъ, что между братьями послѣдуетъ примиреніе. (G. C.)

— Отъѣздъ Князя Павла *Эстерази*, нашего Посла въ Лондонъ, отсроченъ на нѣкоторое время; Князь хочетъ прежде посѣтить свои имѣнія въ Венгріи. Полагаютъ напослѣдокъ, что Князь выйдетъ по прибытіи въ здѣшнюю столицу Г-на *Ламбъ*, Англійскаго Посланника. (D. P.)

Нидерланды.

Гага, 19-го Іюля.

Его Королев. Высоч. Принцъ *Оранскій*, послѣ отсутствія продолжавшагося съ 5-го Мая, съ своими сыновьями на пароходѣ *Batavier* прибылъ вчера въ Роттердамъ, а сегодня въ здѣшнюю резиденцію. (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 16-го Іюля.

Король вчера вечеромъ въ Ст. Джемскомъ дворцѣ давалъ большой обѣдъ, на который приглашены были Герцогиня *Кентская* и Принцесса *Викторія*, Принцесса *Августа*, Ландграфъ и Ландграфиня *Гессенъ-Гомбургскіе*, Герцогъ *Кумберландскій*, Принцъ *Оранскій* съ обоими своими сыновьями, Принцъ *Жоржъ-Кембриджскій*, Принцъ *Ольденбургскій*, и Принцъ *Карлъ-Сольмс-Браунфельскій*, Прусскій, Датскій, Нидерландскій и Саксонскій Посланники, и также много особъ высшаго дворянства. Потомъ былъ концертъ и вечеръ у Ея Велич. Королевы.

— Слухъ распространенный иностранными журналами, о бракосочетаніи Принцессы *Викторіи* съ Принцемъ *Саксенъ-Кобургскимъ*, не находитъ здѣсь никакого вѣроятія.

— Ар. *Бремстонъ*, Католическій Епископъ въ Лон-

дѣбу на przyszłość mieszkańców Barczalińskiej, Kazachskiej i Szamszadilskiej dystansy w Gruzji, obwinionych o kradzieże, rozboje lub rabunki, oddawać podług uwagi Dowódcy Oddzielnego Korpusu Kaukaskiego, nie pod zwykły cywilno-karny, lecz pod wojenny sąd, który się ma odbywać jak można najszybciej, ażeby przestępcy niezwłocznie odnosili zasłużoną karę. (G. S.)

Рязань.

Школа Рязанская для дѣтей Канцелярzystовъ, od czasu swojego odkrycia, w roku 1825, miała trzecie wywiesie uczniow do służby cywilnej, składające się z 14 tu osób. Poprzednio, dnia 31-go Maja, odbył się publiczny examen uczniow, którzy ukończyli kurs szkolnych nauk, w ustawie przepisanych w obecności PP. Prezydenta Rady Opiekunczej, zostającego w Obowiązku Cywilnego Gubernatora Rzańskiego, Rzeczywistego Radcy Stanu *Prokopowicza-Antońskiego*, Członkow Rady: Gubernialnego Marszałka Dworzanstwa, Półkownika *Retkina*, Dyrektora Gimnazjum, Radcy Kollegialnego *Semenowa*, Dożywotniego Członka Izby powszechnego Opatrzania Radcy Dworu *Jelczaninowa*, i wielu zgromadzonych. Takim sposobem Szkoła Rzańska, dla dzieci Kanclarzystow, od czasu swojego odkrycia, wydała już na służbę krajową 58 osób swoich wychowancow. (P. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

AUSTRIA.

Wiedeń, dnia 16 Lipca.

Kompozytor walcow *Strauss*, o mało nie umarł na cholere; lecz już wyzdrowiał. Chocia ta zmniejsza się w tutejszej stolicy, a zwłaszcza na przedmieściach.

— W Lublanie, stołeczném mieście Illiryi, zjawiła się cholera dnia 25 Czerwca. Rzeczono miasto liczy 20,000 mieszkańców. Dnia 29 Czerwca dało się tam uczuć trzęsienie ziemi, i odtąd cholera ustaje.

— Gazeta Zagrebska donosi: Podług listu od granic Bośni pod dniem 26 Czerwca, Bośniacy, ukryci w zasadce, zastrzelili umyślnie żołnierza z pogranicznego półku. Z naszej strony żądano od Kapitana Bośniackiego w Bibach, aby ukarał sprawców, czego nie tylko odmówiono, lecz nawet Bośniacy zebrali się w znacznej liczbie i zamierzali napadnąć na granicę naszą. Z naszej strony uczyniono przysposobienia do należytego odparcia napadu.

— Marszałek *Marmont* przybył tu po kilkoletniej niebytności.

— Król Jmé Neapolitański odłożył swój wyjazd do dnia 27 b. m.

— Podług doniesień z Liworny, przybył tam Xiążę *Kapuy* z małżonką swoją, udając się do Civita-Vecchia. Sądzą, że nastąpi pojednanie między dostojnymi braćmi. (G. C.)

— Wyjazd Xięcia Pawła *Esterhazy*, Ambassadora naszego do Londynu, został wstrzymany na czas niejaki, i Xiążę chce pierwsiem zwiedzić dobra swoje w Węgrzech. Nareszcie mniemają, iż Xiążę wyjedzie dopiero po przybyciu do tutejszej stolicy Pana *Lamb*, Ambassadora Angielskiego. (D. P.)

NIDERLANDY.

Haga, 19-go Lipca.

Jego Kr. Wys. Xiążę *Oranii*, po swej niebytności, trwającej od dnia 5-go Maja ze swemi synami na statku parowym *Batavier* przybył wczora do Rotterdamu, a dzisiaj do tutejszej rezydencji. (A.P.S.Z.)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 16 Lipca.

Król wczora wieczorem w pałacu St. James dawał wielki obiad, na który zaproszeni byli Xiężna *Kent* i Xiężniczka *Wiktoria*, Xiężniczka *Augusta*, Landgraf i Landgrafini *Hessen-Homburgscy*, Xiążę *Cumberland*, Xiążę *Oranii* z obudwoma synami, Xiążę *Jerzy Cambridge*, Xiążę *Oldenburski* i Xiążę *Karol Solms-Braunfels*, Pruski, Duński, Niderlandzki i Saski Posłowie, a także wiele znakomitszych osób. Potem dany był koncert i wieczor u Królowey.

— Pogłoska, rozszerzona przez gazety zagraniczne o zaślubieniu Xiężniczki *Wiktoryi* z Xięciem *Sasko-Koburgskim*, nie znajduje tu żadney wiary.

— Dr. *Bramston*, Biskup katolicki w Londynie, przed

— Карлисты принуждены были оставить Толозу, въ слѣдствіе соединенныхъ дѣйствій Генераловъ Кордовы и Эванса. Городъ сей заняли войска Королевы. (A.P.S.Z.)

Парижъ, 15-го Іюля.

Вчерашній *Мониторъ* напечаталъ Королевское

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 15 Lipca.

— Wczorayszy *Monitor* umieścił postanowienie kró-

постановленіе, строго запрещающее вывозить военные припасы въ Испанію, по всей Пиринейской границѣ.

— Сего мѣсяца 14-го ч. Государственный Совѣтъ занимался дѣломъ извѣстнаго *Наундорфа*, который именовался *Людвикомъ XVII*. Господинъ *Креміе* отъ имени его, протестовалъ противу трехъ распоряженій Министра Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 9 и 29-го Іюня и 4-го Іюля, по которымъ определено ему, какъ иностранцу, удалиться изъ Франціи. Постановленія Государственного Совѣта еще не послѣдовало. (D.P.)

— Памятникъ Генералу Меркграфу *Дампьеру*, который служилъ вмѣстѣ съ Генераломъ *Дюмурье*, и погибъ при Анзинѣ, будетъ сооруженъ въ томъ мѣстѣ, гдѣ соединяются дороги въ Парижъ и Кондѣ.

— *Messenger* пишетъ, что Полиція въ южныхъ провинціяхъ получила повелѣніе, имѣть надзоръ за всѣми путешественниками и въ особенности женщинами.

— Генералъ *Гариспэ* издалъ повелѣніе ко всѣмъ пограничнымъ Комендантамъ, чтобы всѣхъ дезертировъ изъ войска Королевы *Христины* задерживать, и передавать Испанскому начальству.

16-го Іюля.

Въ церкви дома инвалидовъ дѣлають приготовленія, къ торжественному молебствію, которое 27-го ч. с. м. будетъ совершено въ присутствіи Короля и Королевской Фамиліи.

— Графъ *Поццо-ди-Борго* отправился вчера въ Эксъ въ Савойю, гдѣ онъ проживетъ лѣто, и потомъ поѣдетъ въ Тосканію, а будущею весною возвратится въ Парижъ. Друзья Графа утверждаютъ, что тамошній воздухъ неблагопріятствуетъ разстроенному его здоровью. (G.C.)

— *Мониторъ* сообщаетъ сегодня, препровожденное въ Палату Депутатовъ Генераломъ *Жакетино* донесеніе Коммиссіи о проектѣ закона, касательно Парижской національной гвардіи.

— Новая почтовая конвенція между Англіею и Франціею, со вчерашняго числа приведена въ дѣйствіе.

— Въ одной появившейся брошюркѣ о процессѣ *Алибо*, сказано, что *Алибо* за день предъ тѣмъ, какъ его пригласили предъ Судъ Перовъ, передалъ своему защитителю Г-ну Чарльсу *Ледру*, списокъ своей рѣчи, и что сей послѣдній продалъ оную одному знатному Англичанину за большую сумму, которая назначена для отца казненнаго. (A.P.S.Z.)

17-го Іюля.

Король и Королева Бельгійскіе оставляютъ сегодня Парижъ, возвращаясь въ Брюссель. Слышно, что они пріѣдутъ сюда опять 15-го Августа; къ тому времени ожидаютъ сюда нѣсколькихъ иностранныхъ Принцевъ.

— Нѣкоторые журналы утверждаютъ, что Министръ Народнаго Просвѣщенія, запретилъ въ школахъ книгу подъ загл.: *Исторія Французской революціи*, изданная *Тьеромъ*.

— Изъ Алжира пишутъ отъ 8-го Іюля, что Генералъ *Рапатель*, уведомилъ официально Арабскія племена, что задержаніе навсегда, всего прежняго Алжирскаго Регентства, рѣшительно определено. Въ Оранѣ, на случай нужды, останется 10,000 чел., чтобы имѣть въ виду *Абдель-Кадера*. *Медехъ*, *Милиана*, *Блида*, и нѣсколько другихъ знатнѣйшихъ мѣстъ будутъ заняты Французскимъ войскомъ и укрѣплены. (G.C.)

18-го Іюля.

Бордосскій Архіепископъ Кардиналъ *Шеверю*, уважаемый и почитаемый всѣми партіями, во время благодарственнаго молебствія, совершаемаго въ Бордо по случаю сохраненія жизни Его В-ва, пораженъ былъ апоплексическимъ ударомъ, и лекаря потеряли надежду, спасти жизнь его. Нѣкоторые журналы даже, сообщаютъ уже о его смерти, но это извѣстіе кажется преждевременно.

— Здѣшнія газеты прекословятъ распространенію однимъ Французскимъ журналомъ извѣстію, что Князь *Таллейранъ* съ своею фамиліею прибылъ въ Франкфуртъ на Майнъ.

— Издаваемая въ Амьенѣ *Sentinelle Picardie* сообщаетъ, что въ тамошнихъ окрестностяхъ распространился слухъ, впрочемъ весьма невѣроятный, о попыткѣ, освободить Министровъ *Карла X*, заключенныхъ въ Гамбъ.

— Въ Авиньонѣ 10-го Іюля доходило до + 32 градусовъ.

— По письмамъ изъ Рима, кажется вѣроятнымъ, что оба сыновья Люціана *Бонапарте*, *Петръ* и *Антоній Бонапарте*, за распутную жизнь и за худое обращеніе съ жителями Канино, арестованы, и что при семъ случаѣ (какъ извѣстно) старшій изъ братьевъ, убилъ жандармскаго Офицера. *Петръ Бо-*

левскіе, наказуяе подъ суrową karą wywozić potrzeby wojenne do Hiszpanii na całej Pirenejskiej granicy.

— Dnia 14 b. m. Rada Stanu zajmowała się sprawą znanego *Naundorffa*, który się mienił *Ludwikiem XVII*. Pan *Cremieux* imieniem jego protestował się przeciw trzem rozporządzeniom Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 9 i 29 Czerwca, oraz 4 Lipca, które zmusiły go, jako cudzoziemca, do oddalenia się z Francji. Decyzya Rady Stanu jeszcze nie nastąpiła. (D.P.)

— Pomnik dla Jenerała Margrabiego *Dampierre*, który służył razem z Jenerałem *Dumouriez* i zginął pod Anzin, ma być wystawiony w tém miejscu, gdzie się schodzą drogi do Paryża i Condé.

— *Messenger* powiada, że policya w południowych prowincjach dostała rozkaz, mieć baczną oko na wszystkich podróżnych, a w szczególności na kobiety.

— Jenerał *Harispe* wydał rozkaz do nadgranicznych Komendantów, ażeby wszystkich zbiegów z woyska Królowey *Krystyny* zatrzymywano i władzom Hiszpańskim wydawano.

Dnia 16.

W Kościele domu invalidów, czynią przygotowania do uroczystego nabożeństwa, mającego się odbyć d. 27 b. m. w obec Króla i rodziny Królewskiej.

— Hrabia *Pozzo di Borgo* wyjechał dnia wczorajszego do Aix w Sabaudyi, gdzie zabawiwszy przez lato, uda się potem do Toskanii, a na przyszłą wiosnę wróci do Paryża. Przyjaciele Hrabiego zapewniają, że tamtejsze klima nie sprzyja osłabionemu jego zdrowiu. (G.C.)

— *Monitor* udziela dzisiaj doniesienie Kommissji przesłane przez Jenerała *Jacqueminot* do Izby Deputowanych o projekcie do prawa względem Paryzkiej gwardyi narodowej.

— Nowa pocztowa konwencya między Anglią a Francją od dnia wczorajszego, została wprowadzona do wypełnienia.

— W pewnym pisemku, wydaném o processie *Alibeau* powiedziano, że *Alibeau* dniem przed swém powołaniem do Sądu Parów, udzielił swemu obrońcy *P. Charles Ledru* kopią swęj mowy, i że ten ostatni przedał ją pewnemu znakomitemu Anglikowi za znaczną sumę, która przeznaczona została dla ojca straconego zbrodniarza. (A.P.S.Z.)

Dnia 17.

Król i Królowa Belgów dziś opuszczają Paryż z powrotem do Bruxelli. Słychać, że przyjadą jeszcze na d. 15 Sierpnia, w którym spodziewają się tu przybycia kilku zagranicznych Xiążąt.

— Niekóre z gazet zapewniają, że Minister oświecenia, zabronił używać w szkołach dzieła p. t. „*Histoire rewolucyi francuzkiej*“ napisanego przez Pana *Thiers*.

— Z Algieru donoszą pod d. 8 Lipca, że Jenerał *Rapatel* zawiadomił przez urzędową odezwę pokolenia Arabskie, jako zatrzymanie na zawsze całej dawniejszej rejencyi Algierskiej już stanowczo wyrzeczone zostało. W Oranie pozostanie na przypadek potrzeby 10,000 ludzi, aby trzymać *Abdel-Kadera* na wodzy. *Medech*, *Miliana*, *Blida* i kilka innych miejsc znakomitszych, będą bezzwłocznie przez woysko francuzkie zajęte i ufortyfikowane. (G.C.)

Dnia 18.

Arcy-Biskup Bordeaux Kardynał *Cheverus*, poważany i szanowany przez wszystkie stronnictwa, podczas *Te Deum*, spiewanego w Bordeaux, z okoliczności zachowania życia Króla, uderzony został apoplexyą, i lekarze mało pokładali nadziei w ocaleniu życia jego. Niekóre gazety donoszą już o jego śmierci, lecz wiadomość ta zdaje się być przedwczesną.

— Tutejsze gazety zaprzeczają wiadomości udzielone przez pewien dziennik Frankfortski, że Xiążę *Talleyrand* z familią przybył do Frankfortu nad Menem.

— Wychodząca w Amiens *Sentinelle Picardie* donosi, że w okolicach tamecznych, rozeszła się pogłoska, chociaż bardzo niepewna, o kuszeniu się uwolnić Ministrów *Karola X*, uwięzionych w Ham.

— W Avignon 10 Lipca, upał dochodził do 32 stopni.

— Podług listów z Rzymu, zdaje się być rzeczą pewną, iż obaj synowie Lucjana *Bonaparte*, *Piotr* i *Antoni Bonaparte* z przyczyny rozpustnego sposobu życia i złego postępowania z mieszkańcami Canino, byli aresztowani, i że przytém zdarzeniu (jak doniesiono) starszy z braci, zabił Oficera Żandarmów. *Piotr*

и *апарте* находится теперь въ замкѣ Ангела, а его младшій братъ бѣгствомъ спасся отъ ареста.

— Въ *Temps* содержится: „Хотя Карлистская партія кажется спокойна внутри Франціи, но тѣмъ съ большою рѣшительностію дѣйствуетъ внѣ; Испанія есть избранное ею поле сраженія. Слышно что вступили въ переговоры съ Маршаломъ *Бурмонемъ* съ тѣмъ, чтобы вручить ему команду надъ частію Карлистской арміи въ Испаніи. Но не одно обстоятельство препятствуетъ этому плану. Главнѣйшее то, что Бискайская партія господствующая въ арміи *Донъ-Карлоса*, не хочетъ повиноваться чужеземному Генералу, а впрочемъ столь извѣстному челоѣку, какъ Маршалу *Бурмону* трудно было бы безпрепятственно слѣдовать въ Испанію или Португалію.

— Извѣстія изъ лѣтера Англо-Христианосовъ при Фуэнтарабії, сообщенныя сегодня всѣми здѣшними журналами, исключая *Jo. n. de Paris*, который ни донесеній корреспондента въ границѣ, ни телеграфической депеши не напечаталъ, и который ждетъ подтвержденія о семъ почти невѣроятномъ окончаніи столь неравнаго сраженія. — По полученнымъ сегодня изъ Байонны извѣстіямъ отъ 14-го ч. кажется вѣроятнымъ, что Карлисты во время отступленія Англо-Христианосовъ, завладѣли укрѣпленными казармами вверху отъ Пассажа. Слышно также, что Генераль *Эванс* тяжело раненъ. (A.P.S.Z.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ. Стокгольмъ, 15-го Іюля.

Ихъ Величества съ Наслѣднымъ Принцемъ и Принцессою и Герцогиня *Лейхтенбергъ* съ своими дѣтьми отправились въ увеселительный дворецъ Розенбергъ, гдѣ они пробудутъ нѣсколько дней.

— Запрещеніе по распоряженію Придворнаго Канцлера газеты *Götha-Runo*, издаваемой въ Готенбургѣ, утверждено Королемъ.

— Норвежскій Государственный Министръ *Левенскюльдъ* выѣхалъ вмѣстѣ съ Королемъ въ Розенбергъ. Наши газеты увѣдомляютъ, что сей Министръ, подвергся суду Норвежскаго ординарнаго Сейма, за то, что не подалъ никакого протеста противъ послѣдовавшаго недавно закрытія сего Сейма. По доставленнымъ сюда вѣдомостямъ изъ Христианіи, тамъ происходятъ большія волненія по случаю сего происшествія.

— Императорскій Россійскій бригъ, подъ предводительствомъ Капитана *Муравьева*, приплылъ въ нашу рейду съ Кадетами купеческаго мореплаванія.

— Слышно, что Король еще при жизни своей, хочетъ пригласить къ совѣтному управленію, своего сына, Наслѣдника Престола. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 24-го Іюня.

За нѣсколько предъ симъ дней, прибылъ сюда курьеръ съ депешами отъ Г. *Эллиса* въ Тегеранъ, который увѣдомляетъ, что онъ успѣлъ склонить Персидское Правительство уступить такія выгоды Англійской торговлѣ, какими пользуются нѣкоторыя націи, по особенному благоволенію. Г. *Эллис* 3-го Іюня былъ въ Таврисѣ, гдѣ ожидалъ своего преемника Г. *М'Нейла*.

— Новоизбранный *Рейс-Ефендій*, можетъ быть, будетъ болѣе непріязненъ Лорду *Понсонби*, нежели его предшественникъ, потому, что онъ будто бы совершенно противится союзу съ Англіею. Легко можно представить, въ какой опасности находится *Чоргилъ*, по Султанскимъ распоряженіямъ. Раздраженные Турки будутъ стараться всѣми мѣрами отмстить на этомъ гяурѣ. Всѣ Христиане опасаются на счетъ жизни *Чоргила* и совѣтуютъ ему оставить Государство, въ которомъ случайнымъ и неслыханнымъ образомъ подалъ поводъ къ такимъ неудовольствіямъ и удаленію перваго Министра. Турецкіе Вельможи весьма негодуютъ на сдѣланное Султаномъ удовлетвореніе, хотя въ этомъ случаѣ показанъ былъ предлогъ, что *Акифъ-Ефенди* добровольно отказался отъ должности.

— Вообще надѣялись, что Порты официально уведомятъ Англійскаго Посланника о томъ, что поступокъ *Рейс-Ефенди* обратилъ на него неудовольствіе Султана, и онъ въ наказаніе за то, удаленъ. Но случилось иначе. Лордъ *Понсонби* можетъ почитать приватно, отставку сего Министра слѣдствіемъ своихъ представленій, но официально не можетъ сего доказать.

— Султанскій зять *Галиль-Паша* въ сопровожденіи Барона *Молтке*, Прусскаго Офицера Главнаго Штаба, на Турецкомъ пароходѣ отплылъ въ Варну для осмотра тамошнихъ укрѣпленій, куда назна-

Bonaparte находится теперь въ замкѣ S. Аніола, а младшій братъ его unikną аresztu ucieczką.

— Въ *Temps* читаемъ: „Ие стронниетво Карolistовъ, skie zdaje się byдъ spokojnemъ wewnatrz Francyi, tyle z większą determinacją działa za granicą. Hiszpania jest polemъ boju, które ono sobie obrało. Słychać, że rozpoczęte zostały układy z Marszałkiem *Bourmont*, ażeby skłonić go do przyjęcia dowództwa nadъ częścią wojska Karolistowskiego w Hiszpanii. Lecz, nie jedna trudność, staje na przeszkodzie tymъ zamiaromъ. Naygłośniejsze tu stronniетwo Biskayskie, panujące w wojsku *Don Carlosa*, nie chce byдъ posłusznemъ cudzoziemskiemu Jenerałowi, i również takъ znakomitemu człowiekowi, jakimъ jest Marszałekъ *Bourmont*, zachodziłoby trudność, dostać się bezъ przeszkody do Hiszpanii lub Portugalii.

— Doniesienia z obozu Anglo-Krystynistów pod Fuentarabia, udzielone zostały przezъ wszystkie tuteysze dzienniki, oprócz *Journal de Paris*, który ani doniesień корреспондента od granic, ani depeszy telegraficznej nie umieścił, leczъ oczekuje potwierdzenia o témъ, prawie niepodobnemъ do wiary ukończeniu, takъ nierównej walki. — Podługъ wiadomości otrzymanychъ dzisiaj z Bayony pod dnemъ 14, zdaje się byдъ pewnemъ, że Karolisci podczas odwrótu Anglo-Krystynistów, opanowali obwarowane koszarы powyżej Passage. Słychać także, że Jenerał *Evans* został ciężko raniony. (A.P.S.Z.)

ШВЕЦЫЯ И НОРВЕГІЯ. Стокгольмъ, 15-го Іюля.

— Królestwo Ichmość z Xięciem Następcą tronu i Xiężniczką, oraz Xiężną *Leuchtenberg* ze swemi dziećmi, wyjechali do pałacu Rosersberg, gdzie zabawią dni kilka.

— Z rozporządzenia Kanclerza Nadwornego, zabronienie Gazety *Götha-Runo* wydawaney w Gothenburgu, zostało przezъ Króla potwierdzone.

— Norweskii Minister Stanu *Lövenskiöld*, razem z Królemъ wyjechał do Rosersbergu. Gazety nasze donoszą, że Minister będzie sądzony przezъ Norweskii Sejmъ zwyczajny, za to, iż nie protestowałъ się przeciwъ uczynionemu niedawno zamknięciu tego Seymu. Podługъ doniesień z Chrystyanii, wielkie tamъ powstało poruszenie umysłów z okoliczności tego wypadku.

— Brygъ Cesarsko-Rossyyski pod dowództwemъ Kapitana *Murawjewa* z Kadetami żeglуги handlowey przybył na naszą reydę.

— Słychać, że Królъ jeszcze za życia swego, chce powołać do wspólnego sprawowania władzy najwyższej, syna swego, Królewica następcę tronu. (A.P.S.Z.)

ТУРСЫА.

Konstantynopol, dnia 24 Czerwca.

Przed kilką dniami otrzymano tu gońca z depeszami od Pana *Ellis* w Teheranie, który donosi, że się mu udało nakłonić Rządъ Perski do takichъ samychъ przyzwoleń dla handlu angielskiego, jakichъ przezъ szczególną przychylność niektóre doznają narody. Pan *Ellis* był na dniu 3 Czerwca w Tauris, gdzie oczekiwał na swego następcę Pana *M'Neill*.

— Nowomianowany *Reiss-Effendi* będzie może nieprzyjaźniejszymъ dla Lorda *Ponsonby*, niżъ jego poprzednikъ, gdyż ma byдъ zupełnie przeciwny przymierzъ z Anglią. Łatwo sobie wystawić, w jakimъ niebezpieczeństwie zostaje *Churchil* przezъ rozporządzenia Султана. Rozdrażnieni mieszkańcy tureccy, wszelkiemi sposobami starać się będą pomścić na tymъ gяurze. Wszyscy chrześcijanie lękają się o życie *Churchila* i radzą mu, aby opuściłъ kraj, w którymъ przypadkowymъ i niesłychanymъ sposobemъ stałъ się powodemъ do takъ ważnychъ niesnasek, i do oddalenia pierwszego Ministra. Duma magnatówъ tureckichъ obrażoną została w wysokimъ stopniu przezъ dowolność Султана, lubo na pozórъ, *Akif-Effendi* urządъ złożył.

— Spodziewano się powszechnie, że Порты oznaymi urzędowie Angielskiemu Posłowi, że postępowanie *Reiss-Effendego* ściagnęło nań niełaskę Султана, i dla tego za karę oddalony został. Tymczasemъ inaczej się stało. Lordъ *Ponsonby* może prywatnie uważać dymissyя tego Ministra za skutekъ swychъ przedstawień, leczъ urzędowie nie może tego uczynić.

— Zięć Султана *Halil Basza*, w towarzystwie Barona *Moltke*, Pruskiego oficera Głównego Sztabu, popłynął na statku parowymъ tureckimъ do Warny, celemъ obejrzenia tamiecznychъ szanсów, dla których przeznaczono-

no 50 dział żelaznych, nadzwyczajnie ciężkich, uła-
nych w Anglii. Z Warny udadzą się obadwa do Syli-
stryi. Dnia 21 b. m. wysłano jeszcze 2 bataliony do
Dardanellów. We wszystkich wydziałach panuje wielka
ożyźność. (G. C.)

ROZMAITE W I A D O M O Ś C I .

Xiążę pokoju (*Godoy*), nadesłał do dziennika *National* pismo, dziękując za przychylne ocenieńie pierwszej części swoich pamiętników. Kończy temi słowy: „Krytyk w piśmie W Pana sądzi, że mój sposób myślenia nie był nigdy bardzo konstytucyyny, to jest liberalny, biorąc ścisley znaczenie tego wyrazu. W samych rzeczy, nie szczycę się ja z tego, - abym wyprzedzał wiek w którym żyłem; poprzestawałem na tём, że szedłem za poruszeniem bez uprzedzania takowego; i można się przekonać, że wspierałem postępek oświaty. Było to natenczas pierwszą potrzebą Hiszpanii. Z resztą obawiał się Monarcha, którego byłem sługą i przyjacielem, ażebyśmy nie poszli mylną drogą; z obawą i sumnienniem, ale bez słabości, jak to utrzymywano, dozwalał przeciw Rząd jego wiele wolności w myśleniu i pisaniu. Panowie *Torreno*, *Martinez-de la-Rosa*, *Mendizabal* i *Isturiz*, dotąd jeszcze nie nadali swoim spółziomkom wolności druku. Ażeby moje zasady oceniał, trzeba się w tył o lat 40 postawić.“

Korrespondent gazety *Courrier* donosi z Kairu pod d. 25 Marca, że między *Mehmedem-Ali* a naczelnikiem *Asseyresów*, przeciwko którym wysyłał już dwie, jak wiadomo, bezskuteczne wyprawy, jak największa panuje ciągle nieprzyjaźń. Wice Król uzbraja trzecią wyprawę, która ma liczyć 15,000 ludzi, aby, jeżeli się uda, wytepić do szczytu całe pokolenie nieprzyjaciela. Zaniechano już przede zamysłu zniszczenia piramid, a to z powodu, iż przekonano się, że rozwalenie piramid więcejby kosztowało, niż sprowadzenie kamienia z gór Makasan.

— W *Ottomańskim Monitorze*, pod dniem 20-go Ma-
ja n. st., umieszczono: „Ponieważ nasz Prorok zalecił
nam nosić brody, i że dostojność Ministrów Państwa
wymaga, ażeby stosowali się do tego obyczaju, przeto
Jego Sultańska Mość dozwolił Radczy Woysk gwar-
dyjskich *Muszyrowi Ahmet-Fewzi-Paszy* i równymu
Wezyrom zapuszczać swe brody. Podobne zezwolenie
dano wszystkim urzędowym osobom, mającym tytuł
Wezyrów i Feryków, a mianowicie: Wezyrowi *Mu-
stafie Paszy*, Gubernatorowi Adryanopolskiemu; Gwar-
dyjskiemu *Ferykowi Achmetowi-Feri Paszy*; Guber-
natorowi Sylistryi, jednemu z Feryków woysk linio-
wych *Mirzie Saydowi Baszy*; Rządzący Rodus *Dyla-
werowi-Baszy*, tudzież i Ferykowi woysk liniowych.

— Z Hamburga donoszą pod 22-m Czerwca. Kapi-
tan *Matzen*, który tu przybył dnia 12 go Lutego te-
raźniejszego roku, na Duńskim okręcie *Dani*, i który
odbył 37 mio dniową podróż z Hamburga do *Walpa-
raiso*, donosi o nowo odkrytym wyspie na Oceanie po-
łudniowym: „Znaydując się 25 go Stycznia na Oceanie
południowym, wyrzeliśmy, w niewielkiej odległości,
nieznajomą nam wyspę. Usiłowałem znaleźć ją na wszy-
stkich nowszych mappach, i we wszystkich książkach;
lecz nigdzie niebyło o niej wspomnienia, tak, że mo-
gliśmy uważać ją za odkrycie, przez nas uczynione.
Zbliżyliśmy się doniej na $\frac{1}{2}$ mili; mogliśmy ją widzieć
bardzo wyraźnie i zdjęliśmy kilka widoków. Ma o-
n długości około jednej mili Angielskiej, a wysoko-
ści około 200 stóp, i leży według chronometrycznego
wyliczenia, między $58^{\circ} 21' 30''$ długości zachodniej
od *Greenwich*, o 120 mil niemieckich ku Z. P. Z. $\frac{1}{2}$ Z od
przylądku *Horn*. Wyspa ma postać posępną, i w wscho-
dnim końcu wznosi się, o 50 mil od tej wyspy, czar-
na skała. Dziwnie, że ta wyspa nie została dotąd odkry-
tą, w ten czas kiedy leży na samej drodze okrętów, o-
krążających przylądek *Horn*: mogło to ztąd wynikać,
że w tamtych stronach zawsze prawie bywa mgła gę-
sta. Za obowiązek poczytałem, podać do wiado-
mości powszechney odkrycie tej wyspy (nazwaney prze-
zemnie wyspą *Krystyana*), dla tego, że dla żeglarzy mo-
że być bardzo niebezpieczną. (*G. S. P.*)

Od dnia 1-go następującego miesiąca Lipca, zaczęła się prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczajna z początku 5 rub. 50 kop., bez poczty 4 rub. 50 kop. srebrem. Na miejscu w Wilnie można prenumerować i kwartałowie, cena 2 rub. 25 kop. srebrem.